18/12/2019

Синод не угрожава аутономију Богословског факултета

Интервју др Зорана Ранковића, декана Православног богословског факултета Универзитета у Београду, за дневни лист Политику, 17. децембар 2019. године

Да ли ћете спровести одлуку Светог Архијерејског Синода који је повукао благослов двојици предавача, епископу западноамеричком Максиму и доценту Марку Вилотићу?

Пре свега желим да Вам се захвалим што сте ми омогућили да се, на почетку моје службе на месту декана Православног богословског факултета Универзитета у Београду, обратим заинтересованој јавности и објасним ситуацију на нашем Факултету.То показује да Политика на првом месту жели да објективно извештава јавност. Ваља знати да је процедура спровођења наведене одлуке започета онда када је упућена претходном декану, а да су одлуке Светог Архијерејског Синода, обавезујуће не само за управу Факултета него и за лица која наводите. Исти принцип се, примера ради, примењује и на одредбе Статута нашег Факултета, Закона о високом образовању или Статута Универзитета у Београду.

Какав је Ваш став према мишљењу Одбора за статутарна питања Универзитета у Београду од 8. новембра 2019. „да је утицај Светог Архијерејског Синода Српске православне цркве, као тела које није у оквиру Универзитета у Београду, на статус запослених на Православном богословском факултету у супротности са Законом о високом образовању и

Статутом Универзитета”?

Статутом Православног богословског факултета је прописано да је Факултет под пуним духовним и канонским окриљем Српске Православне Цркве, те да је врховни покровитељ овог Факултета, ex officio, Његова Светост Патријарх српски. Статутом је прописано да се ради о научној и највишој образовној установи у области православногбогословља на Београдском универзитету и у Српској Православној Цркви, која своје учење заснива на Светом Писму и Светом Предању Православне Цркве. Такође, прописана је и конкретна надлежност Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве код избора наставника, а то је да даје или не даје, односно ускрајућује одговарајуће одобрење за службу учења. По овим статутарним принципима, прихваћеним од стране Универзитета, Факултет ради од 2004. године, када је одлуком Владе др Зорана Ђинђића враћен на Универзитет. Од тада до данас је по овом статутарном принципу прошао низ процеса акредитација. Коначно, у питању је Православни богословски факултет, који има специфичну улогу, а тиме и положај у оквиру система високог образовања у Републици Србији.На основу оваквог решења које је у складу са европском праксом и стандардима, на идентичан или веома сличан начин у оквирима многих европских и светских универзитета функционишу богословски факултети оних цркава и верских заједница који на њима постоје.

Да ли је угрожена аутономија Православног богословског факултета, било од стране оних који се критички односе према одлукама Синода, чију је надлежност предвидео и Статут факултета, било од стране црквених органа како то види део академске јавности, али и запослених на факултету?

Уверен сам да претежан део академске јавности, укључујући и запослене на овом Факултету, који на аутономију Православног богословског факултета гледају кроз призму онога што је прописано Статутом овог Факултета, као и другим прописима, не доживљава улогу Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве као „удар“ на аутономију овог Факултета. Од академске јавности се очекује, да своје ставове увек преиспитују чињеницама и потребом да се поштују прописи. У том смислу, Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве својим одлукама никако не угрожава аутономију Православног богословског факултета. Када се питање аутономије факултета посматра таквом визуром, проблем лежи, сложићете се, на другој страни.

Део професора Ваш избор сматра нелегитимним јер је изборе за новог декана спровео Савет факултета чији чланови, како наводе, нису изабрани на легитиман начин, односно са асполутном већином гласова. О овоме је дописе

факултету упутила и ректорка Универзитета у Београду, проф. др Иванка Поповић. Како Ви гледате на ове наводе?

Уколико смо сагласни да академски приступ подразумева сагледавање питања избора органа Православног богословског факултета кроз призму одговарајућих доказа и онога што је прописано одговарајућим општим актима, искључује се свака дилема о легитимности избора органа овог Факултета, рачунајући и избора за декана.

Надлежности Ректора Универзитета у Београду су изричито прописане законом и одредбама Статута БУ. У тим општим актима нигде није прописана надлежност Ректора Универзитета у Београду да оспорава одлуке надлежних органа Православног богословског факултета о избору органа тог Факултета. По другој страни, Ректор БУ нема положај надзорног органа, нити положај другостепеног органа у поступку избора органа Православног богословског факултета. Одредбама Закона о високом образовању изричито је прописано да ректор универзитета упозорава декана и савет факултета само на оне одлуке које су супротне том Закону или Статуту универзитета. У конкретном случају, избор органа Православног богословског факултета, рачунајући и Савета овог Факултета, искључиво је прописан одредбама Статута овог Факултета, а не одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета у Београду. Уколико Ректор Универзитета у Београду полази од онога што је прописано по том питању, не би требало да постоји простор за оптужбе на рачун овог Факултета од стране тог органа Универзитета у Београду. Међутим, Ректорка Универзитета у Београду је изнела оптужбе да Савет Православног богословског факултета наводно није изабран у складу са прописима и да због тога не може да остварује своје надлежности. Када се узме у обзир оно што је прописано, постаје јасно, да се намеће сумња, да је Ректорка Универзитета у Београду прекорачила своја овлашћења када је такву критику изнела. Посебно је неприхватљиво, да се оптужбе такве садржине износе без претходног утврђивања чињеница из одговарајућих доказа, те да се Ректорка Универзитета у Београду обраћа само писмима, у већини случајева, упућених само тадашњем в.д. декану, а не и Савету овог Факултета. Аутономија Православног богословског факултета очито је угрожена противправним поступањем које сам описао, при чему се јавност непотребно узнемирава и пажња преусмерава, на, иначе, легитимно поступање Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве. Јавност ће, уверен сам, правилно разумети, да је у питању нелегални посег у сферу одлучивања о саставу органа Православног богословског факултета, да би се створио простор да ти органи не буду састављени по избору органа овог

Факултета, како је то прописано одредбама Статута ове високошколске установе.

Који су први задаци који Вас чекају као декана, односно шта ћете Ви поставити као своје приоритете?

Потребно једа све започете послове и пројекте завршимо и ову календарску а потом и академску годину успешно приведемо крају. Упоредо с тим трудом правимо планове за прославу стогодишњице рада Православног богословског факултета, једног од утемељивача Београдског универзитета, припремамо се за нови циклус акредитације, планирамо разговоре о сарадњи са другим научним и образовним институцијама. И, наравно, у духу обележававања осмовековног јубилеја аутокефалије, с радошћу ишчекујемо и припремамо литургијску и академску прославу споменанајвећег српског просветитеља Светога Саве – патрона нашег Факултета. Али, пре тога, желимо да сви заједно студенти и наставници, садашњи и бивши, са радошћу дочекамо и прославимо празник рођења Господа и Спаса нашега Исуса Христа Који је једино право исходиште богословске науке. У знаку празника Рођења Богомладенца, у знаку богословске науке, која свету и објављује рођење Спаситељево, поздрављам и желим свако добро Вама и читаоцима Политике.
spc.rs